

6de Paaszondag

16 en 17 mei 2020

Homilie bij de lezingen: Hand 8,5-8.14-17; 1 Petr 3,15-18; Joh 14,15-21

Broeders en zusters,

In de tweede lezing van vandaag horen we een merkwaardige oproep van de apostel Petrus: “Weest altijd bereid tot verantwoording... van de hoop die in u leeft. Maar verdedigt u met zachtmoedigheid en gepaste eerbied, en zorgt dat uw geweten zuiver is.”

In deze oproep van Petrus leren we iets over onze omgang met de wereld, met de samenleving. Onze wereld en onze tijd lijkt in veel opzichten op de wereld in de tijd van de apostelen. Er zijn veel meningen, veel religies en veel onbegrip over wat christenen bezielt. Er worden veel vragen gesteld over ons geloof: waarom geloof je nog in God, waarom geloof je nog in alles wat de pastoors ons hebben verteld, waarom hou je van Maria en bid je nog de rozenkrans enz.? Petrus geeft ons een advies hoe we daarop moeten reageren. Dit is zijn advies: dat we moeten durven verantwoording afleggen van ons geloof en vooral van de hoop die in ons leeft. We moeten ons niet in een hoekje laten duwen, maar rustig durven zeggen dat het geloof zin geeft aan ons leven, dat het ons helpt om goed te zijn, en dat het ons hoop geeft ook als het moeilijk gaat, zoals in deze coronapandemie.

Maar we moeten ons verantwoorden met “bescheidenheid (of ‘zachtmoedigheid’) en gepaste eerbied”, zegt Petrus. Bescheiden, omdat we niet de eigenaars van de waarheid zijn, maar omdat ze ons geschonken is. We mogen dus niet hoogmoedig beweren dat we de waarheid bezitten. Maar we willen de waarheid die we als een geschenk ontvangen hebben in alle bescheidenheid delen met anderen. “Met gepaste eerbied”, omdat we de nodige eerbied moeten hebben voor de overtuiging en het zoeken naar waarheid van anderen. Veel mensen zijn op zoek naar zin in hun leven. We moeten daar respect voor hebben en hen niet meteen overdonderen met zware discussies om persé gelijk te willen halen.

We worden dus niet aangemoedigd om ons geloof aan anderen op te dringen of af te dwingen, geen geloofsverkondiging met het zwaard. Paulus zegt het ook aan de christenen van Filippi: “Uw vriendelijkheid moet bij alle mensen bekend zijn. De Heer is nabij.” Onze houding naar de wereld moet die zijn van vriendelijkheid, zachtmoedigheid en gepaste eerbied.

Maar hoe combineer je dat met de opdracht tot verkondiging, getuigenis, evangelisatie, die geldt voor elke christen, voor ieder van ons? Want dat is toch de bedoeling, dat we ons inzetten om de Blijde Boodschap te verkondigen. Paulus schrijft het aan Timoteüs: “Verkondig het woord, dring aan, te pas en te onpas, weerleg, berisp, bemoedig, met al het geduld dat het onderricht vereist (2 Tim. 4, 2)”.

We zien het in de eerste lezing uit het boek der Handelingen. Daar horen we het verhaal van de diaken Filippus die het geloof verkondigt in Samaria. Samaria was een streek die niet geliefd was bij de joden. Ze beschouwden de Samaritanen als ketters. Maar Filippus is niet bang om daar het geloof te prediken. En blijkbaar heeft hij succes. Want de schrijver van dit boek, de evangelist Lucas, zegt daarover: “Filippus’ woorden oogstten algemene instemming toen de mensen hoorden wat hij zei en de tekenen zagen die hij verrichtte.” De reden waarom Filippus succes oogst, is dat hij niet enkel overtuigende woorden spreekt, maar ook overeenkomstige daden stelt. Filippus bekommert zich om zieken naar lichaam en geest. Hij doet dat met zoveel toewijding en inzet dat iedereen onder de indruk is. Dat is waarheid, dat is geloofwaardig, dat is echt, dat is anders dan wat de mensen doorgaans om zich heen zagen gebeuren. Bij christenen gaan woord en daad hand in hand.

Het lijkt op dat wat Moeder Teresa overkwam, toen zij een huis voor stervenden wilde openen. Er was tegenwerking, er waren valse beschuldigingen, het dreigde uit de hand te lopen. Een van de woordvoerders ging het huis binnen om de zaak aan te kaarten. Maar toen hij daar de stervenden zag, in vrede, liefdevol verzorgd, draaide zijn weerstand volledig om. Hij ging naar de protestmakers en zei: "Jullie mogen protesteren, maar alleen als jullie moeders en zussen dit werk overnemen." Daarna werd het stil.

Jezus spreekt over waarheid in het evangelie van vandaag. Hij zegt: "Dan zal de Vader op mijn gebed u een andere Helper geven om voor altijd bij u te blijven: de Geest van de waarheid, voor wie de wereld niet ontvankelijk is, omdat zij Hem niet ziet en niet kent." Daar zegt Jezus nogal wat: de wereld is niet ontvankelijk voor de Geest van de waarheid. Daarmee zegt Hij dat er altijd een spanning zal blijven bestaan tussen de wereld en de Kerk. Dit is niet eenvoudig. Als wij het Evangelie verkondigen en zelf het Evangelie waarmaken in ons doen en laten, zullen we toch weerstand ondervinden, want voor die waarheid is de wereld niet ontvankelijk.

Om het Evangelie op de goede manier te kunnen verkondigen, zoals Filippus, hebben wij de heilige Geest nodig; de Geest die liefde en wijsheid en geduld en inlevingsvermogen combineert met kracht, volharding en trouw. Jezus belooft zijn leerlingen die Geest. Hij is de Helper die Jezus ons zal zenden. Het is dankzij de Geest dat de christenen in liefde met elkaar konden leven en de goedheid van Christus zelf in de praktijk brengen. Dat is wat Jezus "Leven" noemt als Hij zegt: "Gij echter zult Mij zien, want Ik leef en ook gij zult leven."

De apostelen hebben beseft dat wat Jezus was begonnen, en wat Jezus aan hen had gegeven, niet alleen voor hen bestemd was. Alles wat zij hadden ontvangen, gaven ze door. We zien het bij de handoplegging zoals die nu nog in de kerk wordt gepraktiseerd bij het vormsel, bij de diaken- en priesterwijding, maar ook bij de biecht en de ziekenzalving. Zij gaven ons het evangelie door, de sacramenten, het leven in navolging van Jezus, het apostelambt en het Petrusambt, ze gaven zichzelf, ze gaven hun leven in navolging van Jezus. Aan ons is het om dit steeds weer te ontvangen en ook zelf weer door te geven.

Onze tijd lijkt op die van de apostelen. De manier van verkondiging mag dan ook dezelfde zijn: met vuur en overtuiging het goede doorgeven; dat is: het Evangelie, het geloof en de hoop in Christus; intelligent, met begrip voor de tijd en de tijdgeest, met vriendelijkheid, zachtmoedigheid en gepaste eerbied, met goede woorden en met daden van goedheid, zodat mensen ervaren dat het waar is wat we zeggen en dat het goed is wat we doen. Ook dan zal de wereld zich niet zomaar bekeren, maar sommige mensen in de wereld zullen het herkennen en zij zullen Christus vinden en zijn Kerk zal groeien, ook hier in ons land. Ieder jaar worden er met Pasen in België een paar honderd, en in Frankrijk een paar duizend volwassen mannen en vrouwen gedoopt. Ze hebben op een of andere manier ervaren dat het geloof zinvol is, dat christenen proberen zich in te zetten voor een betere wereld, dat het goed is in de geest van Christus te leven.

In deze dagen zien we uit naar hemelvaart en Pinksteren. In de Pinksternoveen mogen we vragen om de heilige Geest, die ons bekwaam maakt om ook in deze tijd het evangelie te verkondigen aan alle mensen van goede wil en om verantwoording af te leggen van de hoop die in ons leeft. Amen.

Adelbert Denaux, priester